

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки та психології

 О.В. Пономаренко
« »   2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МИСТЕЦТВО ШРИФТУ

підготовки другого рівня вищої освіти «Магістр»
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»
спеціалізації 022.01 «Графічний дизайн»
спеціальності 022 «Дизайн»
галузі знань 02 Культура і мистецтво

ВИКЛАДАЧ: Потапенко М.В., ст.викладач

Обговорено та ухвалено

на засіданні кафедри дизайну

Протокол № 2 від "05" 09 202_р.

Завідувач кафедри _____

 (підпис) Р.О. Черненко (ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

 (підпис) Р.В. Брикунова (ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем: Потапенко Микола Васильович

E-mail: nikolay.pnko@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16827>

Телефон: +380662710714

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram

Кафедра: дизайн, 6-й корп. ЗНУ, ауд. 208 (2^й поверх)

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Мистецтво шрифту» відноситься до дисциплін вільного вибору студента в межах спеціальності другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «Магістр») освітньої програми «Графічний дизайн» спеціальності 022 «Дизайн», другого року навчання і спрямований на підвищення рівня професійної компетентності майбутніх дизайнерів. Дисципліна «Мистецтво шрифту» містить теми, що розкривають мистецтво шрифту і типографіки як актуальні і перспективні напрямки графічного дизайну, вивчення яких сприяє формуванню висококваліфікованого дизайнера. Викладання дисципліни «Мистецтво шрифту» є ознайомлення студентів з історією виникнення та розвитку латинських та кирилических шрифтів, з класифікацією шрифтів, їх морфологією, сферою їх застосування в сучасній поліграфії і рекламній продукції, набуття знань та професійних навичок для самостійного творчого вирішення завдань художньо графічної діяльності. Дисципліна присвячена вивченню виразних можливостей оформлення набірного тексту в поліграфії. Розглядаються як нормативні правила набору і верстки, так і загальні закономірності візуального сприйняття шрифту, методи і прийоми шрифтового оформлення, використовувані в книжково-журнальних виданнях і в основних видах акцидентної продукції.

Метою викладання дисципліни «Мистецтво шрифту» є формування у студентів творчого відношення до проектної діяльності, навчання особливостям графічної майстерності, вироблення навичок і умінь висловлювати свій проектний задум використовуючи різні графічні техніки.

Освоєння дисципліни «Мистецтво шрифту» є формування здібностей щодо продуктивної художньо-творчої діяльності майбутніх спеціалістів з графічного дизайну при оволодінні практичними навичками та умінь створювати художні образи, оригінальні композиції мовою засобів виразності графіки.

Формат курсу – очний, заочний, дистанційний: проведення інтерактивних лекцій, практичних занять, занять у форматі тренінгу та консультацій.

Навчання базується на основі теоретичної підготовки, практичної і самостійної творчої діяльності. Призначення практичних занять полягає у закріпленні теоретичного матеріалу, навчанні студентів раціональним методом вирішення практичних завдань, виробленні в них навичок самостійного застосування теоретичних положень на практиці. Практичні заняття проводяться паралельно з вивченням теоретичного матеріалу.

Метод викладання дисципліни оснований на веденні практичних завдань на базі теоретичного ґрунту дає можливість осмислити виконане завдання з позиції досягнення поставленої мети практичної або самостійної роботи.

Для самостійного поглибленого вивчення ряду тем курсу «Мистецтво шрифту» студентам рекомендується відповідна література, наведена в бібліографічному списку. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні роботи, враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	2 год.
Практичні заняття	10 год.	4 год.
Самостійна робота	68 год.	84 год.
Консультації	ZOOM дистанційно	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16827	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ІК - Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; опитування, взаємне оцінювання, методи самооцінювання.
ЗК1 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	Словесні, наочні, практичні	Бесіди, обговорення; робота з літературою, нормативно-правовою документацією; виконання вправ, завдань; тестування; опитування.
ЗК2 - Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; бесіди, дискусії, обговорення, опитування; письмові тести.
ЗК3 - Здатність спілкуватися з	Словесні,	Робота з літературою; аналіз

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	наочні, практичні	інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; опитування.
ЗК4 - Здатність працювати в міжнародному контексті.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ; обговорення; методи самооцінювання; взаємне оцінювання.
ЗК5 - Здатність розробляти та керувати проектами.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; бесіди, дискусії, обговорення.
ЗК6 - Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
ЗК7 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Словесні, наочні, практичні	Креативні завдання, аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; участь у конкурсах та виставках.
ЗК8 - Здатність застосовувати методологію наукових досліджень на теоретичному і практичному рівнях	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
ЗК9 - Здатність мотивувати людей, виявляти ініціативу та підприємливість.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; самооцінювання; опитування.
СК1 - Здатність здійснювати концептуальне проектування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог (за спеціалізацією).	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; самооцінювання, взаємне оцінювання; опитування.
СК2 - Здатність проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; опитування; самооцінювання, взаємне оцінювання.
СК3 - Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтва.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
СК4 - Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого мистецтва та дизайну.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації.
СК5 - Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації.
СК6 - Здатність застосовувати у практиці дизайну виразні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів інноваційних методів і технологій.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
СК7 - Здатність застосовувати засоби спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями), а також методики	Словесні, наочні, практичні	Аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; самооцінювання; участь у

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

використання апаратних і програмних засобів комп'ютерних технологій.		конкурсах та виставках, проходження навчальної та виробничої практики.
СК8 - Здатність вести ефективну економічну діяльність у сфері дизайну.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; бесіди, дискусії, обговорення, опитування.
СК9 - Здатність створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну (товари і послуги).	Словесні, наочні, практичні	Створення портфоліо; робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; самооцінювання.
СК10 - Вміння переконливо демонструвати споживачу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного креативного продукту.	Словесні, наочні, практичні	Аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
СК11 - Здатність застосовувати методологію наукових досліджень на теоретичному і практичному рівнях.	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання; взаємне оцінювання.
СК12 - Здатність використання апаратних та програмних засобів комп'ютерних технологій в процесі концептуального та комплексного проектування об'єктів дизайну	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання; взаємне оцінювання.
СК13 - Здатність проектувати різноманітні об'єкти цифрового дизайну, використовуючи індивідуальні прийоми для створення авторського образу та комунікації з цільовою аудиторією із застосуванням синтезу мистецьких та технічних засобів.	Словесні, наочні, практичні	Аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; самооцінювання.
СК14 - Володіння теоретичними та методичними основами фахової підготовки дизайнерів у синтезі із практичним застосуванням отриманих знань при організації навчального процесу; планування власної науково-педагогічної діяльності	Словесні, наочні, практичні	Аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; самооцінювання; взаємне оцінювання; обговорення.
ПРН1 - Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; обговорення, опитування.
ПРН2 - Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
ПРН3 - Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; обговорення, самооцінювання; опитування.
ПРН4 - Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою, нормативно-правовою документацією; аналіз інформації.
ПРН5 - Розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання	Словесні, наочні,	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою;

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

проекту.	практичні	аналіз інформації; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН6 - Формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН7 - Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;
ПРН8 - Здійснювати передпроектний аналіз із урахуванням усіх вагомих чинників, що впливають на об'єкт проектування; формулювати авторську концепцію проекту	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН9 - Застосовувати методикую концептуального проектування та здійснювати процес проектування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних вирішень, а також функціональних та естетичних вимог до об'єкта дизайну.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;
ПРН10 - Критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН11 - Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;
ПРН12 - Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН13 - Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;
ПРН14 - Застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалом (за спеціалізаціями).	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН15 - Представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні художньо-	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

проектних завдань (за спеціалізаціями).		
ПРН16 - Формувати дизайн-маркетингову стратегію позиціонування та просування продуктів дизайну (товарів і послуг) на внутрішньому та глобальному ринках.	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН17 - Управляти процесом вироблення продукту дизайну (товарів і послуг) на різних етапах брендингу та ребрендингу (за спеціалізаціями).	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;
ПРН18 - Планувати професійну діяльність у сфері дизайну відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку; провадити підприємницьку діяльність у сфері дизайну	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН19 - Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у дизайнерську практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;
ПРН20 - Демонструвати вміння комплексно інтегрувати об'єкти дизайну та їх окремі елементи в інформаційне та предметно-просторове середовище.	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН21 - Використовувати актуальні дизайнерські методології у синтезі з використанням електронних ресурсів, комп'ютерних технологій та засоби мультимедіа для продукування комплексних дизайн-пропозицій.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;
ПРН22 - Здійснювати дизайн-дослідження, генерувати ідеї та розуміти специфіку комплексного та концептуального проектування об'єктів дизайну, застосовувати набуті знання й розуміння психології дизайну у сфері професійної діяльності та/або навчання.	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН23 - Володіти основами проєктного менеджменту (компетентностями з підготовки та реалізації дизайн-проєктів), розуміти особливості світової, європейської, загальноукраїнської проєктної культури з урахуванням регіонального аспекту; представляти результати діяльності у закордонному науковому та професійному середовищі.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації; обговорення, опитування; самооцінювання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія виникнення та розвитку шрифтів

Вступ. Мета і завдання курсу. Історія та розвиток шрифтів.

Шрифт як результат еволюційного розвитку людства. Найдавніші види писемності. Народження та еволюція алфавіту. Історія виникнення латинських шрифтів. Римський капітальний шрифт, маюскульне письмо, курсивне письмо, рунічне письмо. Грецьке унціальне письмо. Каролінгський мінускул. Розвиток кириличних шрифтів (устав, напівустав, скоропис, в'язь).

Змістовий модуль 2. Різновиди та класифікація шрифтів Антиква (Serif).

Різновиди та класифікація шрифтів Гротески (Sans-Serif)

Характерні ознаки груп шрифтів. Технологічні особливості будови та написання шрифтів. Особливості написання окремих слів та тексту. Сфера застосування антиквенних, гротескових шрифтів.

Змістовий модуль 3. Різновиди та класифікація Рукописних шрифтів (Script). Характерні ознаки Акцидентних (декоративних) шрифтів (Display)

Характерні ознаки груп шрифтів. Технологічні особливості будови та написання шрифтів. Особливості написання окремих слів та тексту. Сфера застосування рукописних, декоративних шрифтів.

Змістовий модуль 4. Поняття і задачі типографіки

Правила оформлення тексту як основа типографіки. Типографіка в дизайні як мистецтво побудови шрифтових композицій.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема: Вступ. Мета і завдання курсу. Історія та розвиток шрифтів.	2	1	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 1	Тема: Історія та розвиток шрифтів. Підготовка презентації до теми. Завдання 1	2		
Самостійна робота	Тема: Історія та розвиток шрифтів. Підготовка презентації до теми. Завдання 1			на 2 тижні
Лекція 2	Тема: Характерні ознаки класифікації шрифтів Антиква (Serif).	2	1	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 2	Тема: Провести дослідження особливостей різновидів та класифікації шрифтів Антиква. Підготовка презентації до теми. Завдання 2	2		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Самостійна робота	Тема: Провести дослідження особливостей різновидів та класифікації шрифтів Антиква. Підготовка презентації до теми. Завдання 2			на 2 тижні
Лекція 3	Тема: Характерні ознаки класифікації шрифтів Гротески (Sans-Serif)	2		1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 3	Тема: Провести дослідження особливостей різновидів та класифікації шрифтів Гротески. Підготовка презентації до теми. Завдання 3	2		
Самостійна робота	Тема: Провести дослідження особливостей різновидів та класифікації шрифтів Гротески. Підготовка презентації до теми. Завдання 3			на 2 тижні
Лекція 4	Тема: Характерні ознаки класифікації Рукописних шрифтів (Script)	2	1	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 4	Тема: Провести дослідження особливостей різновидів та класифікації Рукописних шрифтів. Підготовка презентації до теми. Завдання 4	2		
Самостійна робота	Тема: Провести дослідження особливостей різновидів та класифікації Рукописних шрифтів. Підготовка презентації до теми. Завдання 4			на 2 тижні
Лекція 5,6	Тема: Характерні ознаки Акцидентних (декоративних) шрифтів. Підготовка презентації до теми. Тема: Поняття і задачі типографіки	4	1	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття 5	Тема: Провести дослідження особливостей різновидів Акцидентних (декоративних) шрифтів. Підготовка презентації до теми. Завдання 5	2		
Самостійна робота	Тема: Провести дослідження особливостей різновидів Акцидентних (декоративних) шрифтів. Підготовка презентації до теми. Завдання 5			на 2 тижні

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Лекція 1	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Опитування.</i>	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лекційних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	12
Практичне заняття 1	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення у системі Moodle ЗНУ відповідно до теми	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	практичних занять.	композиційних і графічних прийомів; оригінальність і творчість.	
Лекція 2	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Опитування.</i>	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лекційних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	12
Практичне заняття 2	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичного завдання.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; оригінальність і творчість.	
Лекція 3	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Опитування.</i>	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лекційних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	12
Практичне заняття 3	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення у системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичних занять.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; оригінальність і творчість.	
Лекція 4	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Опитування.</i>	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лекційних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	12
Практичне заняття 4	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення у системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичних занять.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; оригінальність і творчість.	
Лекція 5, 6	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Опитування.</i>	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лекційних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	12

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Практичне заняття 5	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення у системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичних занять.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; оригінальність і творчість.	
Усього поточний контроль	5			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: підсумкове тестування	Питання для підготовки: розміщення у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	20
	Практичне завдання: графічними засобами створення типографічної композиції на задану тему.	Виконання індивідуального завдання: Створити три варіанти текстової типографічної композиції у форматі А4 з урахуванням об'єднання шрифтів (Створення шрифтових пар): 1. Одно сімейство (гарнітура) з різними начертаннями 2. Поєднання Антикви та Гротеску 3. Поєднання Гротеску та Антикви	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; застосування композиційних засобів та прийомів, створення гармонійної композиції; використання графічних прийомів; оригінальність і творчість.	20
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

- 1.Бережна О. Б., Андрющенко Т. Ю. Типографіка : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 125 с.
- 2.Бович-Углер Л. Ю. Проектна графіка : навч. посіб. Косів : КІПДМ ЛНАМ, 2017. 96 с.
- 3.Вергунов С. В., Вергунова Н. С., Звенігородський Л. А. Основи формоутворення : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 124 с.
4. Веретільник Т. І., Мисник Л. Д., Капітан Р. Б., Мамонов Ю. П., Манзюра О. В. Основи теорії кольору : навч. посіб. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 130 с.
- 5.Губаль Богдан. Композиція в дизайні : навч. посіб. Тернопіль : «ПЦ Матвей», 2011. 240 с.
- 6.Денисенко С. М. Основи композиції і проектної графіки : навч. посіб. Київ : НАУ, 2021. 37 с.
- 7.Зайцева В. І. Практика композиції : навч. посіб. Київ : ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 116 с.
- 8.Половна-Васильєва О. А. Основи формальної композиції : посібник. Дніпропетровськ : Роял – Принт, 2015. 34 с.

Додаткова:

- 1.Войтенко С. О., Рудник Л. В., Сафронов О. В., Цименек Я., Якуцевич С. Етикетка: як виготовити? : навч. посіб. Київ : ІАЦ «Упаковка». 2003. 184 с.
- 2.Губаль Б. І. Композиція в дизайні : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : ПНУ, 2011. 240 с.
- 3.Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури : навч. посіб. Харків : ХДАДМ, 2005. 244 с.
- 4.Даниленко В. Я. Дизайн : навч. посіб. Харків : ХДАДМ, 2003. 385 с.
- 5.Денисенко С. М. Стили графічного дизайну : довідник. Київ: НАУ, 2021. 56 с.
- 6.Костенко Т. В. Основи композиції та тримірного формоутворення : навч.-метод. посіб. Харків : ХДАДМ, 2003. 255 с.
- 7.Ковалишин Г. М. Конспект лекцій з курсу «Комп'ютерна типографіка». Львів: УАД, 2001.
- 8.Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти : навч. посіб., 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Вища школа, 2002. 190 с.
- 9.Куленко М. Я. Графіка шрифту : навч. посіб. Київ : КНУБА, 2004. 192 с.
- 10.Куленко М. Я. Основи графічного дизайну : підручник., 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Кондор, 2007. 492 с.
- 11.Лесняк В. Графічний дизайн (основи професії) : навч. посіб. Київ : Біос Дизайн Букс, 2009. 416 с.

12. Мітченко В. С. Естетика українського рукописного шрифту : підручник. Київ : Грамота, 2007. 208 с.
13. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції. Геометричні аспекти художнього формотворення : навч. посіб. Київ : Каравела, 2004. 304 с.
14. Печенюк Т. Кольорознавство : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Грані-Т, 2009. 191 с.
15. Прищенко С. Кольорознавство : навч. посіб. Київ : Альтпрес, 2010. 354 с.
16. Розанов, М. П. Психологія кольору: особливості, вплив і семіотичне значення. Збірники наукових праць професорсько-викладацького складу ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. С. 188-190.
17. Сензюк П. К. Композиція в декоративному мистецтві : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
18. Слітюк О. О. Особливості дизайн-проектування рекламних фотографічних композицій : кол. моногр. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. 116 -124 с.
19. Шевченко В. Е. Характеристика шрифту як способу поліграфічного відтворення тексту : конспект лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування» з курсу «Шрифтознавство». Київ : Інститут журналістики, 2005. 106 с.
20. Шредер В.Л., Пилипенко С.Ф. Упаковка з картону : навч. посіб. Київ : ИАЦ «Упаковка». 2004. 560 с.
21. Munzner T. Visualization Analysis and Design. Boca Raton : A K Peters/CRC Press, 2014. 428 p.
22. Ware C. Information Visualization: Perception for Design. Waltham : Morgan Kaufmann, 2012. 536 p.
23. Kenneth Louis Smith. Handbook of visual communication: theory, methods, and media. Routledge, 2005.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/
3. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Головні правила типографіки для дизайнерів-початківців URL: <https://blog.depositphotos.com/ua/pravy-la-typografiky.html>
5. Засоби композиції URL: <https://studfile.net/preview/10055078/page:14/>

- 6.Засоби художнього конструювання URL:
https://docs.google.com/presentation/d/13Sif1G2GNOILYz_ogFz-JZXY-8EDE71fLNMXLEli_jc/htmlpresent
- 7.Композиція в графічному дизайні - CASES Media. URL:
<https://cases.media/article/kompoziciya-v-grafichnomu-dizaini>
- 8.Колористика в дизайні. URL:
<https://www.komarov.design/koloristika-v-dizaini-osnovi-tieoriyi-koloru-poradi-vieb-dizainieram-pochatktivtsiam/>
- 9.Контраст, динаміка, вага, відкритість та ширина шрифту. URL:
<https://cases.media/article/anatomiya-shriftu-ch-3-kontrast-dinamika-vaga-vidkritist-ta-shirina-shrifta>
- 10.Лантон Еллен, Дженніфер Коул Філлінс. Графічний дизайн: Нові основи.
URL: <https://www.arthuss.com.ua/shop/hrafichnyy-dyzayn-novi-osnovy>
- 11.Основні характеристики кольорів. URL:
<https://government.com.ua/navchannia/osnovni-kharakteristiki-koloriv-ponyattya-vidi-osoblivosti-skhozhist-i-vidminnist-koloriv.html>
- 12.Розробка дизайну упаковки. URL:
<https://koloro.ua/ua/blog/brending-i-marketing/dizajn-upakovki.-ot-idei-do-proizvodstva.html>
- 13.Символи: посібник для початківців URL:
<https://www.adobe.com/ua/creativecloud/design/discover/symbols.html>
- 14.Типографіка в дизайні. Основні поняття і правила. URL:
<https://iprospect.com.ua/tipografika-v-dizajni-osnovni-ponyattya-i-pravila/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У який спосіб і у які терміни здійснюється відпрацювання пропущених занять?

Політика академічної доброчесності

Які заходи перевірки на плагіат будуть вжиті викладачем? Які санкції будуть застосовані до здобувачів, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки? Проінформувати та надати приклади, як необхідно оформлювати цитування, посилаючись на авторів запозичених фото, ілюстрацій тощо.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Прописати процедуру врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:

<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методикку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА:

<http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):

<http://sites.znu.edu.ua/confucius>